

Uzasadnienie

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej *w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* wykonuje upoważnienie zawarte w art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z treścią upoważnienia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa, w drodze rozporządzenia, zasady udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach, które powinny tworzyć warunki dla zaspokajania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, w szczególności wspomagać rozwój uczniów i efektywność uczenia się.

Przedmiotowe rozporządzenie zastąpi obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. *w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. Nr 228, poz. 1487), zwane dalej „obowiązującym rozporządzeniem”.

Wydanie nowego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej *w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* wynika z potrzeby zmiany przepisów dotyczących planowania i koordynowania udzielania przez nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych oraz specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach systemu oświaty. Do Ministerstwa Edukacji Narodowej wpływały uwagi dotyczące organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej według przepisów obowiązującego rozporządzenia wskazujące, że część regulacji określających sposób organizacji pracy zespołów nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych oraz specjalistów budzi wątpliwości interpretacyjne i tym samym przyczynia się do niewłaściwej - w świetle przepisów obowiązującego rozporządzenia - organizacji pracy tych zespołów. Konieczne stało się dookreślenie przepisów w tym zakresie mające również na celu ułatwienie dyrektorom przedszkoli, szkół i placówek organizowania w praktyce pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Rozwiązania wprowadzone w nowym

rozporządzeniu wynikają też z potrzeby usprawnienia rozwiązań w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wprowadzone rozwiązania uwzględniają rekomendacje, prośby, opinie i uwagi kierowane do Ministerstwa Edukacji Narodowej przez osoby reprezentujące środowiska nauczycieli, rodziców, dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek systemu oświaty, partnerów społecznych, a także przez przedstawicieli organów sprawujących nadzór pedagogiczny i organów prowadzących szkoły.

Zasadniczą zmianą, jaka zachodzi w nowym rozporządzeniu w porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym jest zwiększenie kompetencji dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek, o których mowa w art. 2 pkt 3, 3a, 5 i 7 ustawy, w zakresie organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, ich rodzicom i nauczycielom. Celem nowego rozporządzenia jest unormowanie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach w sposób umożliwiający zapewnienie każdemu uczniowi kompleksowej oferty pomocy psychologiczno-pedagogicznej „jak najbliżej” ucznia, tj. w środowisku jego nauczania i wychowania – w przedszkolu, szkole, placówce i środowisku rodzinnym (poprzez działania wspierające rodziców), ale jednocześnie umożliwiający przedszkolom, szkołom i placówkom zorganizowanie tej pomocy w sposób uwzględniający ich specyfikę pracy i pozytywnie zweryfikowane w praktyce już wcześniej stosowane rozwiązania organizacyjne w tym zakresie. Wdrożenie nowych zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej przyczyni się do zwiększenia szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zwiększenia efektywności świadczonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jak również wykorzystania zasobów kadrowych konkretnego przedszkola, szkoły i placówki w sposób dostosowany do potrzeb beneficjentów tej pomocy. Wprowadzane zmiany w sposobie organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dążą do zapewnienia uczniom lepszej opieki poprzez większą elastyczność procedur i zmniejszenie ilości niezbędnej dokumentacji.

Mając na uwadze powyższe, w porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym, w niniejszym rozporządzeniu wprowadza się następujące zmiany:

1) osoby udzielające pomocy psychologiczno-pedagogicznej (§ 5 ust. 2 rozporządzenia)

Wśród specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej wskazano, obok dotychczas wymienionych specjalistów, również terapeutów pedagogicznych. Terapeuta pedagogiczny prowadzi zajęcia korekcyjno-kompensacyjne dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi. Są oni również przygotowani do rozpoznawania ryzyka wystąpienia u dzieci specyficznych trudności w uczeniu się i mogą wspierać nauczycieli w realizacji tego zadania. Terapeuta pedagogiczny jest jedną z kluczowych osób, odpowiedzialnych za udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole.

2) inicjowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (§ 6 rozporządzenia)

Wśród osób i instytucji, które mogą inicjować udzielanie przez przedszkole, szkołę i placówkę pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wskazano dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki, który z własnej inicjatywy na podstawie posiadanej wiedzy na temat potrzeb konkretnego ucznia, może rozpocząć proces organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Katalog osób inicjujących udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej rozszerzono także o osobę kuratora sądowego, pracownika socjalnego, asystenta rodziny oraz pielęgniarkę środowiska nauczania i wychowania lub higienistkę szkolną, którzy z racji wykonywanych obowiązków mają wiedzę na temat potrzeb ucznia, a także jego rodziny i dlatego powinni znaleźć się wśród podmiotów inicjujących udzielanie niezbędnego wsparcia również przez jednostki systemu oświaty.

3) formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej (§ 7 ust. 1 – 3; § 17; § 18 rozporządzenia)

W przedmiotowym rozporządzeniu wskazano, że pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu, szkole lub placówce udzielana jest w trakcie bieżącej pracy z uczniem. Wśród form pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej przez przedszkola i placówki dodano również możliwość organizowania zajęć rozwijających uzdolnienia.

Zajęcia te służyć będą rozwijaniu wybitnych uzdolnień dzieci rozpoznanych już podczas edukacji przedszkolnej (§ 7 ust. 2 rozporządzenia).

Wśród form pomocy realizowanych przez szkoły wskazano również warsztaty, gdyż są formą aktywizującą, dzięki nim uczeń nabywa praktyczne umiejętności.

W przepisach wprowadzono również regulacje dotyczące szkół dla dorosłych (§ 7 ust. 3 rozporządzenia). W szkołach tych, z uwagi na ich specyfikę, nie organizuje się zajęć rozwijających uzdolnienia, dydaktyczno-wyrównawczych, specjalistycznych (w tym korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych czy socjoterapeutycznych). Wśród form pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej przez te szkoły wskazano natomiast zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, a także porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia. W szkołach tych pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest także udzielana w trakcie bieżącej pracy ze słuchaczem (§ 7 ust. 3 rozporządzenia).

W § 17 wskazano, że zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej organizuje się w celu wspomagania uczniów oraz słuchaczy w szkołach dla dorosłych.

Ponadto w § 18 rozporządzenia dodano, że porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści, rezygnując z wyszczególnienia odbiorców poszczególnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Poszczególne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej mogą być udzielane w sposób indywidualny lub grupowy, w przepisach wskazano jedynie maksymalną liczbę uczniów uczestniczących w zajęciach.

4) zmiany redakcyjne (§ 8 ust. 1 i 8 i § 15 rozporządzenia)

Doprecyzowano terminologię stosowaną w rozporządzeniu (specjalne - a nie specyficzne - potrzeby edukacyjne), tak aby była spójna z terminologią powszechnie używaną w odniesieniu do uczniów, którzy z uwagi na różnego rodzaju dysfunkcje wymagają dostosowania organizacji nauczania do ich indywidualnych potrzeb oraz możliwości psychofizycznych (§ 8 ust. 1 rozporządzenia).

Doprecyzowano również przepis określający rodzaj opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, będącej podstawą do umieszczenia ucznia w klasie terapeutycznej.

Brak tego uszczegółowienia budził wątpliwości interpretacyjne, co w konsekwencji mogłoby powodować, że w takiej klasie umieszczony zostałby uczeń, który nie wymaga tego rodzaju wsparcia, a posiada opinię poradni wydaną do innych celów (§ 8 ust. 8 rozporządzenia).

Uzupełniono katalog osób prowadzących zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz zajęcia specjalistyczne o wychowawców grup wychowawczych, którzy zgodnie z przepisem § 5 ust. 2 zostali wskazani jako osoby udzielające pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jeżeli mają do ich prowadzenia odpowiednie kwalifikacje (§ 15 rozporządzenia).

5) organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej (§ 19, 20 i 22 rozporządzenia)

W § 19 ust. 1 i 2 rozporządzenia określono czynności, jakie nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem, podejmują w celu udzielenia dzieciom i młodzieży odpowiedniej formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Nadal do ich zadań w czasie bieżącej pracy z uczniami należy rozpoznawanie odpowiednio indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych, w tym ich zainteresowań i uzdolnień. W stosunku do obecnych regulacji zrezygnowano z określenia czynności „działaniami pedagogicznymi”, gdyż budziło to wątpliwości interpretacyjne. Obowiązek dokonywania obserwacji i pomiarów pedagogicznych, wskazany w przepisach obowiązującego rozporządzenia, sugerować może, że nauczyciele mogą dokonywać specjalistycznych diagnoz, które zastrzeżone są wyłącznie dla specjalistów posiadających odpowiednie do tego kwalifikacje (§ 23 - 26 rozporządzenia).

Po rozpoznaniu potrzeb ucznia nauczyciel, wychowawca grupy lub specjalista jest zobowiązany do niezwłocznego udzielenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie swoich kompetencji i prowadzonych przez siebie zajęć w trakcie bieżącej pracy z uczniem, informując o tym odpowiednio wychowawcę klasy (w przypadku szkoły i placówki, w której funkcjonuje szkoła) lub dyrektora (w przypadku przedszkola lub placówki, w której nie funkcjonuje szkoła). Jeśli wychowawca klasy lub dyrektor przedszkola lub placówki stwierdzi, że pomoc psychologiczno-pedagogiczna powinna być udzielana uczniowi przez innych nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych lub specjalistów w trakcie ich bieżącej pracy z uczniem, informuje ich o takiej potrzebie (§ 19 ust. 3 i 4 rozporządzenia).

Osobą, do której zadań należy planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest odpowiednio: w szkole lub placówce, o której mowa w art. 2 pkt 5 ustawy, w której funkcjonuje szkoła – wychowawca klasy, natomiast w przedszkolu lub placówce, o której mowa w art. 2 pkt 5 ustawy, w której nie funkcjonuje szkoła - dyrektor przedszkola lub placówki. Dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki może także wskazać inną osobę, która będzie wykonywała powyższe zadania.

Planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej polega m. in. na ustaleniu form pomocy, okresu ich udzielania oraz wymiaru godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane. Podczas planowania i koordynowania udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej uwzględnia się wymiar godzin poszczególnych form udzielania pomocy ustalony przez dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki, o której mowa w art. 2 pkt 5 ustawy. Dyrektor natomiast ustala powyższy wymiar w danym roku szkolnym, biorąc pod uwagę wszystkie godziny, które mogą być przeznaczone na realizację form pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Będą to m.in. godziny przeznaczone w arkuszu organizacji przedszkola, szkoły lub placówki na zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, godziny do dyspozycji dyrektora, których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - *Karta Nauczyciela* (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), ale także inne godziny, które w danym roku dyrektor będzie mógł przeznaczyć na organizowanie poszczególnych form pomocy dla uczniów. Rozwiązanie takie sprzyja elastycznemu organizowaniu przez dyrektora udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w danym roku szkolnym, co ma istotne znaczenie dla zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb uczniów w tym zakresie. Przy planowaniu uwzględnienia się zalecenia zawarte w orzeczeniach lub opiniach oraz, jeśli uczeń już był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną, wnioski zawarte w dokumentacji z dotychczas udzielanej pomocy, prowadzoną na podstawie obowiązujących przepisów.

W przedmiotowym rozporządzeniu zrezygnowano z konieczności obligatoryjnego tworzenia przez dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek dla każdego ucznia wymagającego objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną zespołu składającego się z nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem. Wskazano natomiast, że gdy zaistnieje taka potrzeba, osoba zajmująca się planowaniem i koordynowaniem udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej współpracuje z innymi nauczycielami, wychowawcami grup

wychowawczych i specjalistami, rodzicami ucznia lub pełnoletnim uczniem, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, a także innymi osobami, które zainicjowały udzielanie uczniowi pomocy, a których udział w realizacji tego zadania będzie niezbędny.

Natomiast ze względu na potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów objętych kształceniem specjalnym z uwagi na niepełnosprawność, niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym, które dotyczą wszystkich obszarów funkcjonowania ucznia w przedszkolu, szkole i placówce, w planowaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej biorą udział wszyscy nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem, działający jako zespół, zgodnie z nowelizowanymi równocześnie przepisami wydanymi na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 i 3 ustawy. Stąd zadania te, tak jak dotychczas, wykonywał będzie zespół nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów pracujących z uczniem. Zespół będzie współpracował w wykonywaniu ww. zadań z rodzicami ucznia lub pełnoletnim uczniem, oraz, w zależności od potrzeb, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną, a także innymi osobami, które zainicjowały udzielanie uczniowi pomocy, a których udział w realizacji tego zadania będzie niezbędny. Wprowadzane regulacje są spójne z nowelizowanymi obecnie rozporządzeniami w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach oraz w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych. Ustalone formy i okres udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, są, tak jak dotychczas, uwzględniane w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym (IPET) (§ 20 ust. 4 rozporządzenia).

W rozporządzeniu (§ 22) wskazano, że o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną informuje się rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia. Natomiast o ustalonych dla niego formach i okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także wymiarze godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane, rodzice ucznia lub pełnoletni uczeń informowani są pisemnie.

6) dokumentowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (§ 21 rozporządzenia)

Osoby udzielające pomocy psychologiczno-pedagogicznej są obowiązane do prowadzenia dokumentacji zgodnie z przepisami rozporządzenia *w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji*.

Zgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. *w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji* (Dz. U. Nr 23, poz. 225, z późn. zm.), przez nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów dokonywana jest ocena postępów ucznia w odniesieniu do prowadzonych zajęć, w tym również z pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz formułowane są wnioski do dalszej pracy. W związku z powyższym wskazano, że ocena efektywności udzielanej uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez nauczycieli, wychowawców i specjalistów dokonywana jest na podstawie ww. przepisów. Dzięki takiemu rozwiązaniu nie będzie potrzeby dokonywania dwóch zbieżnych ocen dotyczących tego samego obszaru bądź powielania tych samych treści w różnych dokumentach.

Zniesiono także obowiązek opracowywania kart indywidualnych potrzeb ucznia (KIPU) oraz planów działań wspierających (PDW), wynikający z przepisów odpowiednio § 28 i § 23 obowiązującego rozporządzenia. Zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia, nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści opracowywać będą dla uczniów wyłącznie indywidualny lub grupowy program pracy na poszczególnych zajęciach organizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Obowiązek ten wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. *w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji*, zgodnie z którymi do dzienników zajęć wpisuje się indywidualny program pracy z dzieckiem, uczniem lub wychowankiem, a w przypadku zajęć grupowych - program pracy grupy. Zmniejszy to obciążenie nauczycieli, wychowawców i specjalistów prowadzących zajęcia z dzieckiem w zakresie dokumentowania działań, zwiększając czas, który będą mogli poświęcić uczniom na udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zgodnie z przepisami obowiązującego rozporządzenia, ustalone przez dyrektora formy, sposoby i okres udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, w odniesieniu do uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, są uwzględniane w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym (IPET). Ponieważ programy te opracowywane są dla tych uczniów na podstawie przepisów *w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych* albo przepisów *w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach*, dotychczasowe regulacje dotyczące zawartości IPET w części dotyczącej udzielanej tym uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zostaną uregulowane również w ww. przepisach w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym. W przypadku ww. uczniów osoby udzielające pomocy psychologiczno-pedagogicznej są obowiązane do uwzględnienia w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym wniosków dotyczących dalszej pracy z uczniem, zawartych w dokumentacji udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej (§ 21 ust. 2 rozporządzenia).

7) zadania specjalistów (§ 23 - 26 rozporządzenia)

Wśród zadań realizowanych przez specjalistów wskazuje się wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zadania te w obowiązującym rozporządzeniu przypisane były do zadań zespołu, w skład którego wchodził m.in. pedagog, psycholog, logopeda i doradca zawodowy. Ponieważ w niniejszym rozporządzeniu rezygnuje się z tworzenia zespołów, wskazuje się, że zadania te wykonują specjaliści (§ 23-26 rozporządzenia).

W przedmiotowym rozporządzeniu dodatkowo wskazano inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych przez pedagoga i psychologa. Zadanie to w obowiązującym rozporządzeniu przypisane było również do zadań zespołu (§ 23 rozporządzenia).

W związku ze wskazaniem w § 5 ust. 2 rozporządzenia wśród specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej terapeutów pedagogicznych, w rozporządzeniu wskazuje się zadania przez nich realizowane (§ 25 rozporządzenia).

8) przepisy przejściowe (§ 28 i 29 rozporządzenia)

W rozporządzeniu umożliwia się udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, dla których opracowano plany działań wspierających na podstawie obowiązujących przepisów, do końca okresu, na jaki zostały opracowane (§ 28 rozporządzenia).

W rozporządzenia przewiduje się, że do końca roku szkolnego 2012/2013, oryginał karty indywidualnych potrzeb ucznia, założonej przed dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, zostanie przekazany rodzicom ucznia lub pełnoletniemu uczniowi, natomiast kopie tych kart zostaną dołączone do dokumentacji badań i czynności uzupełniających (§ 29 rozporządzenia).

W § 31 rozporządzenia przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Skrócony termin wejścia w życie rozporządzenia jest konieczny, ze względu na fakt, że do dnia 30 kwietnia każdego roku dyrektorzy szkół i placówek obowiązani są opracować na kolejny rok szkolny arkusz organizacji szkoły lub placówki, w którym zawarta jest szczegółowa organizacja nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym (obowiązek ten wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.).

Obecnie dyrektorzy szkół i placówek przygotowują arkusz organizacji na rok szkolny 2013/2014 i aby mogli ten arkusz przygotować z uwzględnieniem zmian wprowadzanych w niniejszym rozporządzeniu, rozporządzenie powinno wejść w życie jak najszybciej.

Zasady demokratycznego państwa prawa nie stoją na przeszkodzie, aby niniejsze rozporządzenie weszło w życie w skróconym terminie.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o *działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej (www.men.gov.pl) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje regulacja

Rozporządzenie będzie oddziaływać na uczniów wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej, ich rodziców i nauczycieli, a także na wszystkie podmioty obowiązane do organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, do których zalicza się: publiczne przedszkola, szkoły, placówki oświatowo-wychowawcze, placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, ośrodki umożliwiające dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim oraz z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, a także placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przekazany w ramach konsultacji społecznych następującym związkom zawodowym i partnerom społecznym:

- 1) Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”;

- 2) Federacji Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”;
- 3) Federacji Związków Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej;
- 4) Federacji Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 5) Forum Związków Zawodowych;
- 6) Komisji Krajowej Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 7) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
- 8) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”;
- 9) Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 10) Krajowemu Sekretariatowi Pracowników Oświaty NSZZ „Solidarność 80”;
- 11) Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”;
- 12) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 13) Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 14) Sekcji Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 15) Sekretariatowi Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność”;
- 16) Wolnemu Związkowi Zawodowemu „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
- 17) Wolnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność – Oświata”;
- 18) Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 19) Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 20) Związkowi Zawodowemu „Rada Poradnictwa”;
- 21) Aliansowi Ewangelicznemu RP;
- 22) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 23) Fundacji Synapsis;
- 24) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 25) Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 26) Konfederacji Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 27) Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej;
- 28) Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców;
- 29) Krajowemu Funduszowi na Rzecz Dzieci;
- 30) Ogólnopolskiemu Forum Rodziców Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 31) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 32) Polskiej Radzie Ekumenicznej;
- 33) Polskiej Radzie Organizacji Młodzieżowych;
- 34) Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 35) Polskiemu Związkowi Głuchych - Zarząd Główny;
- 36) Polskiemu Związkowi Logopedów;
- 37) Polskiemu Towarzystwu Logopedycznemu;
- 38) Polskiemu Związkowi Niewidomych - Zarząd Główny;
- 39) Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego;
- 40) Radzie Szkół Katolickich;
- 41) Sekretariatowi Konferencji Episkopatu Polski;
- 42) Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu;
- 43) Stowarzyszeniu Centrum Wolontariatu;

- 44) Stowarzyszeniu Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 45) Unii Metropolii Polskich;
- 46) Unii Miasteczek Polskich;
- 47) Związkowi Gmin Wiejskich RP;
- 48) Związkowi Miast Polskich;
- 49) Związkowi Powiatów Polskich;
- 50) Związkowi Województw RP.

Projekt rozporządzenia został przekazany Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Rzecznikowi Praw Dziecka, Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. Projektowane rozporządzenie zostało przekazane do konsultacji także Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, która po pozytywnym zaopiniowaniu w dniu 12 marca 2013 r. przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, na posiedzeniu w dniu 20 marca 2013 r. uznała projekt za uzgodniony.

W wyniku konsultacji społecznych uwagi do projektu z dnia 4 grudnia 2012 r. zgłosili: Rzecznik Praw Dziecka, Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”, Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego, Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego, Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego Instytut Inicjatyw Pozarządowych wraz z Polskim Towarzystwem Zespołu Aspergera, Stowarzyszenie Nie-Grzeczne Dzieci, Polskie Towarzystwo Dysleksji, Krajowy Fundusz na Rzecz Dzieci, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Partia Kobiet, Katarzyna Hall Poseł na Sejm RP, dr Elżbieta Bednarz z Wyższej Szkoły Teologiczno-Społecznej, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Lipiny, Urząd Miejski Wrocław.

Uwagi zgłoszone do projektu:

1) Rzecznik Praw Dziecka (RPD) zaproponował wprowadzenie regulacji prawnych dotyczących kwalifikacji terapeutów pedagogicznych, którzy w myśl projektowanego rozporządzenia będą mogli udzielać pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Uwaga została uwzględniona - stosowne regulacje zostaną uwzględnione podczas prac nad nowelizacją rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. *w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego*

wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 50, poz. 400, z późn. zm.).

RPD postulował również poszerzenie katalogu osób uprawnionych do zainicjowania udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (§ 5 projektu rozporządzenia) o pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny. Uwaga została uwzględniona.

RPD zwrócił również uwagę na brak definicji bieżącej pracy z uczniem. Uwaga została uwzględniona poprzez zmianę redakcji przepisów § 7 projektu rozporządzenia.

RPD zaproponował doprecyzowanie, że szkoła powinna współpracować z rodzicami uczniów w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Uwaga została uwzględniona poprzez wprowadzenie przepisu § 22, a także zmianę redakcji przepisu § 19 ust. 7 projektu rozporządzenia.

Nie została natomiast uwzględniona propozycja rozdzielenia zadań pedagoga i psychologa, gdyż w projektowanym rozporządzeniu powtórzono pozytywnie zweryfikowane określenia zadań pedagoga i psychologa. Obszar wykonywanych zadań jest w przypadku tych specjalistów często bardzo zbliżony, czego przykładem może być sfera oddziaływań wychowawczych wobec dzieci i młodzieży, czy prowadzenie mediacji i interwencji kryzysowych. Podkreślić natomiast należy, że zarówno pedagog, jak i psycholog mogą prowadzić badania diagnostyczne i oddziaływania terapeutyczne jedynie w zakresie swoich kompetencji.

Nie została także uwzględniona propozycja wskazania w przepisach kto powinien przejąć zadania poszczególnych specjalistów, w przypadku, gdy nie zostali oni zatrudnieni w szkole. Zadania poszczególnych specjalistów określone są przez dyrektora szkoły, który zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o *systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), który odpowiada za organizację pracy szkoły. W ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego dyrektor kontroluje wykonanie przydzielonych zadań przez poszczególnych pracowników szkoły. Należy również zauważyć, że szkoły współpracują z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi, m. in. w zakresie udzielania i organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (§ 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w *sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych* - Dz. U. poz. 199).

2) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” postulowała o ujednoczenie czasu trwania zajęć rozwijających uzdolnienia, dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych - do 45 minut, w miejsce zróżnicowanego czasu 45 i 60 minut, zapisanego w § 13 ust. 1. Uwaga nie została uwzględniona ze względu na fakt, iż planowanie i koordynacja udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (formy pomocy, okres jej udzielania oraz wymiar godzin) musi być dostosowana do potrzeb beneficjenta tej pomocy. Dlatego nie jest możliwe wskazanie w rozporządzeniu czasu realizacji zajęć dla każdego potrzebującego ucznia.

Zgłoszono także propozycję obligatoryjnego zatrudnienia w szkołach i placówkach doradców zawodowych w szkołach oraz terapeutów pedagogicznych. Uwaga nie została uwzględniona. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest w zależności od potrzeb. Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty dyrektor przedszkola, szkoły i placówki odpowiada za organizację pracy. Dyrektor ocenia kwalifikacje i przygotowanie merytoryczne zatrudnionych osób i na tej podstawie określa zakres obowiązków poszczególnych pracowników.

Zwrócono także uwagę na konieczność wskazania źródeł finansowania udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach. Uwaga nie została uwzględniona, gdyż zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy o systemie oświaty, zadania oświatowe jednostek samorządu terytorialnego finansowane są na zasadach określonych w odrębnych ustawach i aktach wykonawczych do tychże ustaw.

3) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa” (Rada Poradnictwa) złożył wniosek o uwzględnienie w przepisach rozporządzenia również innych terapeutów niż terapeuci pedagogiczni, którzy zgodnie z § 4 ust. 2 projektowanego rozporządzenia mogliby udzielać pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ możliwość taką zapewniają przepisy § 4 ust. 2 (obecnie § 5 ust. 2) projektowanego rozporządzenia, które stanowią katalog otwarty. W zależności od potrzeb, do działań związanych z udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej mogą być włączani również inni niż wymienieni specjaliści.

Rada Poradnictwa zaproponowała poszerzenie katalogu form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, która może być udzielana w szkole (§ 6 ust. 1) o warsztaty i szkolenia. Uwaga została częściowo uwzględniona poprzez dodanie do katalogu form pomocy

warsztatów. Nie uwzględniono dodania jako form szkoleń, które adresowane są do osób dorosłych.

Rada Poradnictwa zaproponowała dopisanie do zadania pedagoga i psychologa „inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych” wyrażenia „w miarę posiadanych kwalifikacji”. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o *systemie oświaty* dyrektor przedszkola, szkoły i placówki odpowiada za organizację pracy. Dyrektor ocenia kwalifikacje i przygotowanie merytoryczne zatrudnionych osób i na tej podstawie określa zakres obowiązków poszczególnych pracowników.

Rada Poradnictwa postulowała także o doprecyzowanie zadań terapeuty pedagogicznego, opisanych w § 24 pkt 1 poprzez wskazanie wśród uczniów objętych pomocą ww. terapeuty także o uczniów z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ zadania terapeuty pedagogicznego określone w § 24 (obecnie § 25) projektowanego rozporządzenia stanowią katalog otwarty.

Rada Poradnictwa zwróciła również uwagę na przepisy § 18 ust. 5 i § 19 ust. 1 w zakresie ustalania wymiaru godzin i okresu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez wychowawców, gdyż decyduje o tym dyrektor. Uwaga została częściowo uwzględniona poprzez zmianę redakcji przepisów § 18 i 19 (obecnie § 19 i 20), w których jednoznacznie wskazano, że podczas planowania i koordynowania udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej uwzględnia się wymiar godzin poszczególnych form udzielania pomocy ustalony przez dyrektora szkoły, przedszkola lub placówki, o której mowa w art. 2 pkt 5 ustawy. Dyrektor natomiast ustala powyższy wymiar w danym roku szkolnym, biorąc pod uwagę wszystkie godziny, które mogą być przeznaczone na realizację form pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

4) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego (Zarząd Główny ZNP) postulował o rozszerzenie zapisów projektowanego rozporządzenia dotyczących rodziców ucznia o jego opiekunów prawnych. Uwaga nie została uwzględniona, gdyż zgodnie z przepisami art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o *systemie oświaty*, ilekroć jest mowa w ustawie o rodzicach - należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów dziecka. Natomiast zgodnie z przepisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z

dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie zasad techniki prawodawczej (Dz. U. Nr 202, poz. 908), zarówno w ustawie, jak i aktach wykonawczych wydanych na jej podstawie, należy posługiwać się określeniami, które zostały użyte w ustawie podstawowej dla danej dziedziny spraw, natomiast do oznaczenia jednakowych pojęć należy używać jednakowych określeń.

Zarząd Główny ZNP postulował o poszerzenie katalogu osób uprawnionych do zainicjowania udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (§ 5) o pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny. Uwaga została uwzględniona.

Zarząd Główny ZNP zgłosił również wątpliwość dotyczącą przepisów §18 ust. 5 i § 19 ust. 1 w zakresie planowania okresu i wymiaru godzin udzielania pomocy w danej formie w ramach zaplanowanych w danym roku szkolnym godzin na realizację zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez wychowawcę. Uwaga została uwzględniona poprzez zmianę redakcji przepisów.

Zarząd Główny ZNP pozytywnie zaopiniował poszerzenie katalogu specjalistów o terapeutów pedagogicznych oraz odejście od tworzenia zespołów dla każdego ucznia, zniesienie obowiązku opracowywania kart indywidualnych potrzeb ucznia oraz planów działań wspierających na rzecz bieżącej pracy z uczniem, co umożliwi większą koncentrację uwagi nauczycieli i wychowawców na uczniu i jego potrzebach.

5) Zarząd Okręgowy Związku Nauczycielstwa Polskiego w Grybowie zwrócił uwagę, iż projekt wprowadza dodatkową pracę dla pedagogów szkolnych. Uwaga nie została uwzględniona, gdyż projektowane rozporządzenie uelastyczni procedury organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom w przedszkolu, szkole lub placówce oraz sposób dokumentowania tych działań, co umożliwi sprawniejsze wypełnianie głównych celów tej pomocy.

6) Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej zgłosił uwagę dotyczącą zapisu § 6 ust. 3, który może skutkować koniecznością zatrudnienia doradcy zawodowego w szkołach dla dorosłych. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty dyrektor szkoły odpowiada za organizację pracy, w tym deleguje zadania pracownikom o odpowiednich kwalifikacjach. W przepisach wskazano, że w sytuacji, gdy w szkole nie ma zatrudnionego doradcy zawodowego dyrektor szkoły wyznacza nauczyciela planującego i realizującego zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego.

7) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego (Stowarzyszenie DNCP) zwróciło uwagę na brak definicji bieżącej pracy z uczniem. Uwaga została uwzględniona poprzez zmianę redakcji przepisów § 6 ust. 1-3 (obecnie § 7 ust. 1-3).

Stowarzyszenie DNCP zaproponowało niezamykanie katalogu określających formy pomocy (§ 6 ust. 1), co pozwoliłoby na wprowadzenie innych, nie wymienionych w projekcie rozporządzenia form pomocy np. skierowanych do uczniów zdolnych (m.in. wycieczki edukacyjne, konferencje, zajęcia w szkołach wyższych: wykłady i prelekcje oraz zajęcia laboratoryjne, konkursy itp.). Uwaga nie została uwzględniona. Przedszkola, szkoły i placówki mają możliwość organizowania różnego rodzaju zajęć wspierających rozwój uczniów, nie tylko z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Wycieczki, konferencje, konkursy nie są formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Stowarzyszenie DNCP negatywnie zaopiniowało zniesienie wymogu tworzenia zespołów. Uwaga została częściowo uwzględniona poprzez zmianę redakcję przepisów § 19 (obecnie § 20) projektu, w których literalnie wskazano, że w przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, u których rozpoznano potrzebę objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej będzie zadaniem zespołu (w projekcie skierowanym do uzgodnień zewnętrznym wskazano, że w planowaniu pomocy dla tej grupy ucznia zawsze współpracują ze sobą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem). Należy także podkreślić, że w przypadku uczniów nie posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy wymagają objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, projekt nie wyklucza możliwości pracy zespołowej – współpraca taka powinna mieć miejsce, gdy zachodzi taka potrzeba. Proponowane zmiany w sposobie organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dążą do zapewnienia uczniom lepszej opieki poprzez większą elastyczność procedur i zmniejszenie ilości niezbędnej dokumentacji. Osoby udzielające pomocy psychologiczno-pedagogicznej są zobowiązane do prowadzenia dokumentacji zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w *sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki*

dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.

8) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego – zdaniem Stowarzyszenia § 16 i 18 ust. 3 -7 powinien także dotyczyć słuchaczy szkół dla dorosłych. Uwaga została uwzględniona.

9) Instytut Inicjatyw Pozarządowych oraz Polskie Towarzystwo Zespołu Aspergera (Stowarzyszenia) zaproponowali zobligowanie nauczycieli do korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej (dot. § 2 projektu) w sytuacji, gdy nauczyciel nie radzi sobie ze swoimi obowiązkami w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Uwaga nie została uwzględniona. Dyrektor przedszkola, szkoły i placówki, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego, dokonuje oceny jakości pracy poszczególnych nauczycieli. W celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych dyrektor proponuje formy wsparcia w charakterze szkoleń, warsztatów, itp., organizowanych m.in. w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Stowarzyszenia zaproponowały poszerzenie katalogu osób inicjujących udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej (dot. § 5 projektu) o lekarza-psychiatrę, psychologa lub innego specjalistę, prowadzącego zajęcia z uczniem poza przedszkolem, szkołą i placówką. Uwaga nie została uwzględniona, gdyż w przypadku dziecka, które jest pod opieką lekarza psychiatry, psychologa czy terapeuty spoza szkoły, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole następuje z inicjatywy rodzica. Wymienione osoby nie współpracują bezpośrednio ze szkołą, lecz z rodzicem (pełnoletnim uczniem).

Stowarzyszenia zaproponowały także zmianę redakcyjną przepisu § 13 ust. 2 projektu rozporządzenia poprzez wskazanie łącznego tygodniowego czasu realizacji zajęć rozwijających uzdolnienia i dydaktyczno-wyrównawczych. Uwaga została uwzględniona.

10) Stowarzyszenie Nie-Grzeczne Dzieci zwróciło uwagę, iż nie zgadza się na stosowanie w przepisach rozporządzenia terminu „specjalny” . Uwaga nie została uwzględniona, gdyż terminologia użyta w rozporządzeniu musi być spójna z obowiązującą ustawą o systemie oświaty. Wskazano także, że rozporządzenie nienależycie realizuje upoważnienie ustawowe zawarte w art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Upoważnienie wskazuje, że minister właściwy ds. oświaty i wychowania ustali w drodze rozporządzenia zasady udzielania

i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach, które powinny tworzyć warunki dla zaspokajania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, w szczególności wspomagać rozwój uczniów i efektywność uczenia się. Projektowane rozporządzenie ma charakter bardzo ogólny. Trudno przyjąć, że planowana nowelizacja jasno określa spójne, wyczerpujące zasady organizacji pomocy. Projekt wskazuje, że pomoc ma charakter nieodpłatny i dobrowolny, wymienia podmioty uprawnione do zainicjowania pomocy, wskazuje na formy pomocy, liczebność grup i czas trwania zajęć. Projektowana nowelizacja nie wskazuje minimalnej częstotliwości odbywania się zajęć (np. że ustalone dla danego ucznia zajęcia powinny odbywać się minimum raz w tygodniu), ani nie wskazuje na żaden mechanizm, który stanowiłby gwarancję jakiegokolwiek racjonalnego wymiaru tygodniowego zajęć. Uwaga została częściowo uwzględniona. Zmiany w przepisach w *sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* wprowadzane są w celu poprawy organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej co wynika z upoważnienia ustawowego. Planowanie i koordynacja udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (formy pomocy, okres jej udzielania oraz wymiar godzin) musi być dostosowana do potrzeb beneficjenta tej pomocy. W związku z powyższym nie jest możliwe wskazanie w rozporządzeniu czasu i częstotliwości realizacji zajęć dla każdego potrzebującego ucznia. W projekcie dokonano natomiast się zmiany redakcyjnej przepisu § 13 ust. 2.

Zgłoszono uwagę dotyczącą § 19, że w przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego planowanie, koordynowanie udzielania pomocy, w tym ustalanie form, rodzaju i wymiaru zajęć terapeutycznych zostało powierzone jedynie nauczycielowi lub wychowawcy klasy. Uwaga została uwzględniona poprzez zmianę przepisów, w których wskazano, że planowanie i koordynowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego jest zadaniem zespołu nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem. Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem, w odniesieniu do uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wymóg zespołowego opracowania indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego pozostaje niezmienny. Każdy uczeń posiadający takie orzeczenie bez względu na to gdzie się uczy (w szkole lub oddziale

ogólnodostępnym, integracyjnym, specjalnym) będzie miał zorganizowaną, odpowiednią do jego potrzeb pomoc i opiekę.

Stowarzyszenie Nie-Grzeczne Dzieci zwróciło uwagę na brak obligatoryjnego wymogu współpracy wychowawców planujących i koordynujących udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej ze specjalistami oraz brak określenia terminu wdrożenia udzielania uczniowi pomocy. Uwaga nie została uwzględniona. Wychowawca lub inna osoba odpowiedzialna za planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w zależności od potrzeb współpracuje z innymi osobami. Ponadto, pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla ucznia musi zostać wdrożona niezwłocznie po rozpoznaniu takiej potrzeby.

Stowarzyszenie Nie-Grzeczne Dzieci zgłosiło uwagę, iż projekt nie przewiduje systemu monitorowania udzielanego wsparcia, możliwości mediacji w razie konfliktu pomiędzy rodzicami a szkołą co do zakresu efektywnej pomocy, procedury odwoławczej, sankcji względem dyrektorów szkół za brak realizacji obowiązku pomocy lub jej realizację. Uwaga nie została uwzględniona. Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) dyrektor szkoły odpowiada za organizację pracy. Do jego zadań należy m.in. prowadzenie nadzoru pedagogicznego. Osoba udzielająca pomocy psychologiczno-pedagogicznej dokonuje oceny postępów ucznia i formułuje wnioski do dalszej pracy. Jakość pracy szkoły jest również badana podczas ewaluacji prowadzonej przez kuratoria oświaty. Realizacja przepisów rozporządzenia będzie również podlegać kontroli kuratorów oświaty, w zakresie sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

Stowarzyszenie Nie-Grzeczne Dzieci postulowało również poszerzenie w § 4 ust. 2 listy specjalistów o terapeutów integracji sensorycznej, nauczycieli języka migowego i innych sposobów komunikowania się, w tym terapeutów alternatywnych metod komunikacji, rehabilitantów i innych specjalistów, zgodnie z potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi uczniów. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ przepis § 4 ust. 2 (obecnie § 5 ust. 2) stanowi katalog otwarty. W zależności od potrzeb, pomocy psychologiczno-pedagogicznej mogą udzielać inni specjaliści, nie wymienieni w przepisach rozporządzenia. Dyrektor odpowiada za organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, a pomoc musi być dostosowana do potrzeb beneficjentów tej pomocy.

Stowarzyszenie Nie-Grzeczne Dzieci wskazało również na konieczność wprowadzenia pisemnego informowania rodziców zakresie i formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom oraz dokonywania oceny efektywności pomocy. Uwaga została uwzględniona poprzez wprowadzenie obowiązku pisemnego informowania rodziców o formach, okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiarze godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane.

Stowarzyszenie zgłosiło również uwagę na brak doprecyzowania przepisów projektowanego rozporządzenia w zakresie możliwości organizacji indywidualnych, jeśli wymaga tego rodzaj zajęć lub potrzeby rozwojowe danego ucznia. Uwaga nie została uwzględniona, gdyż poszczególne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej mogą być udzielane w sposób indywidualny lub grupowy, w przepisach wskazano jedynie maksymalną liczbę uczniów uczestniczących w zajęciach.

11) Polskie Towarzystwo Dysleksji zgłosiło uwagę dotyczącą przepisu § 13 ust. 1, aby godzina zajęć specjalistycznych trwała 45 minut. Uwaga została odrzucona, gdyż § 13 ust. 2 (obecnie § 14 ust. 2) zawiera przepis umożliwiający dostosowanie czasu trwania zajęć specjalistycznych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Uzasadnione może być podzielenie tych zajęć, np. ze względu stan zdrowia ucznia, na dwa spotkania. Zajęcia trwające pełne 60 minut, w przypadku takiego ucznia, mogą być zbyt męczące i nie przynieść oczekiwanych efektów. Niniejszy przepis pozwala na elastyczną, a przede wszystkim optymalną, dostosowaną do potrzeb uczniów, organizację tych zajęć w przedszkolu, szkole czy placówce.

12) Krajowy Fundusz na Rzecz Dzieci przedstawił pozytywne stanowisko wobec projektu oraz zgłosił postulat wyłączenia uczniów zdolnych z projektowanego rozporządzenia. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ uczeń szczególnie uzdolniony powinien mieć zapewnioną indywidualizowaną pomoc psychologiczno-pedagogiczną, zgodnie z jego indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz możliwościami psychofizycznymi.

13) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich zgłosiła ogólną uwagę dotyczącą projektu, iż procedowane zmiany są korzystna dla nauczycieli, ale nie wydają się korzystne dla uczniów wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ uczniowie korzystają z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w niezmiennych formach (zajęcia nie uległy zmianie). Proponowane zmiany w sposobie organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dążą natomiast do zapewnienia uczniom lepszej opieki poprzez większą elastyczność procedur i zmniejszenie ilości niezbędnej dokumentacji.

14) Partia Kobiet negatywnie odniosła się do likwidacji zespołów. Uwaga została częściowo uwzględniona poprzez zmianę redakcji przepisów § 19 (obecnie § 20). W przepisach jednoznacznie wskazano, że w przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, u których rozpoznano potrzebę objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej będzie zadaniem zespołu nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów pracujących z uczniem.

15) Pani Katarzyna Hall, Poseł na Sejm RP, zgłosiła uwagi dotyczące współpracy przedszkola, szkoły i placówki z rodzicami w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wprowadzenia przepisów dotyczących zespołowej pracy nauczycieli oraz prowadzonej dokumentacji. Uwagi zostały uwzględnione poprzez wprowadzenie w projekcie rozporządzenia przepisu nakładającego obowiązek pisemnego informowania rodziców o oraz ustalonych dla niego formach i okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także wymiarze godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane. Zmieniono również redakcję przepisów § 19 (obecnie § 20), w których wskazano, że w przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej będzie zadaniem zespołu nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów pracujących z uczniem.

16) Dr Elżbieta Bednarz z Wyższej Szkoły Teologiczno-Społecznej przedstawiła pozytywną opinię dotyczącą funkcjonujących obecnie zespołów oraz zgłosiła uwagę w zakresie braku kompetencji wychowawców do planowania i koordynowania udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ wychowawca ustala wymiar godzin poszczególnych form pomocy w zakresie godzin ustalonych w danym roku szkolnym na realizację zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ponadto, wychowawca może współpracować z innymi specjalistami w tym zakresie.

17) Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Lipiny wskazało, iż w projektowanym rozporządzeniu nie zostało zdefiniowanie pojęcie „placówka”. Uwaga nie została uwzględniona, gdyż zgodnie z upoważnieniem ustawowym pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest w przedszkolach, szkołach i placówkach, o których mowa w przepisach art. 2 pkt 3, 3a, 5 i 7 ustawy o systemie oświaty.

18) Urząd Miejski Wrocław (Urząd) zaproponował wprowadzenie regulacji prawnych dotyczących wymaganych kwalifikacji terapeutów pedagogicznych, którzy w myśl projektowanego rozporządzenia będą mogli udzielać pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Uwaga zostanie uwzględniona podczas prac nad nowelizacją rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w *sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli* (Dz. U. Nr 50, poz. 400, z późn. zm.).

Urząd zgłosił również wątpliwość dotyczącą barku określenia kompetencji osoby, która może rozpoznać chorobę przewlekłą. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ kompetencje do diagnozowania chorób przewlekłych mają lekarze. Zadaniem nauczyciela jest zorganizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla ucznia chorego przewlekle, jeśli jest taka potrzeba.

Zgłoszono także uwagę dotyczącą pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom ze szczególnymi uzdolnieniami i zajęć rozwijających uzdolnienia (§ 2, § 6 i § 8). Uwaga nie została uwzględniona. Zajęcia rozwijające uzdolnienia są jedną z form udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów szczególnie uzdolnionych, przy czym uczniowie zdolni mogą korzystać również z innych form pomocy określonych w projektowanym rozporządzeniu. W zajęciach rozwijających uzdolnienia może brać udział 8 uczniów.

Ponadto, zgłoszono wątpliwości dotyczące poszerzenia katalogu osób uprawnionych do inicjowania udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej o kuratora sądowego. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ poszerzenie tego katalogu o kuratora sądowego zostało dokonane na wniosek środowiska nauczycieli i dyrektorów.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa

i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Rozporządzenie nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Rozporządzenie nie wpłynie bezpośrednio na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.